

سازمان حقوق بشری ههنگاو

قربانیان مین در کردستان

آوریل 2021

موضوع

گزارش آماری سازمان حقوق
بشری ههنگاو از قربانیان
مین در کردستان از آوریل
2020 تا آوریل 2021

از آوریل 2020 تا آوریل 2021 مین در کردستان 38 قربانی گرفت + لیست اسامی

ههنگاو: سازمان حقوق بشری ههنگاو به روال سال‌های گذشته و هم‌زمان با فرارسیدن 4 آوریل روز جهانی "آگاهی درباره خطرات مین" به منظور انعکاس هرچه بیشتر وجود زمین‌های آلوده به مین در کردستان، گزارشی آماری قربانیان مین طی سال گذشته منتشر می‌کند.

با استناد به آمار به ثبت رسیده در مرکز آمار و اسناد سازمان حقوق بشری ههنگاو، از ماه آوریل 2020 تا ماه آوریل 2021 دست‌کم 38 شهروند در مرزهای کردستان به دلیل انفجار مین و مواد منفجره به جای مانده از جنگ 8 ساله ایران و عراق قربانی شده‌اند.

بر طبق این گزارش در این بازه زمانی 10 شهروند در اثر انفجار مین کشته شده و 28 شهروند نیز زخمی و یا قطع عضو شده‌اند. این آمار نسبت به سال گذشته با 11 مورد (29٪) افزایش روبرو بوده است. سال گذشته 4 شهروند جانشان را از دست داده و 23 شهروند نیز مجروح شده بودند.

همچنین یک کودک و یک زن در میان قربانیان سال گذشته بوده‌اند که هر دو زخمی شده‌اند.

تفکیک قربانیان بر حسب استان

طی سال گذشته بیشترین قربانیان مین در مرزهای استان کرمانشاه ثبت شده که 11 مورد است.

استان کردستان (سنندج) : 8 قربانی (2 کشته و 6 زخمی) معادل 21٪ کل موارد.
 استان ایلام : 10 قربانی (6 کشته و 4 زخمی) معادل 26٪ کل موارد.
 استان آذربایجان غربی (ارومیه): 9 قربانی (2 کشته و 7 زخمی) معادل 24٪ کل موارد.
 استان کرمانشاه: 11 قربانی (11 زخمی) معادل 29٪ کل موارد.

تفکیک قربانیان مین بر حسب استان

کرمانشاه 11 مورد

ایلام 10 مورد

ارومیه 9 مورد

کردستان 8 مورد

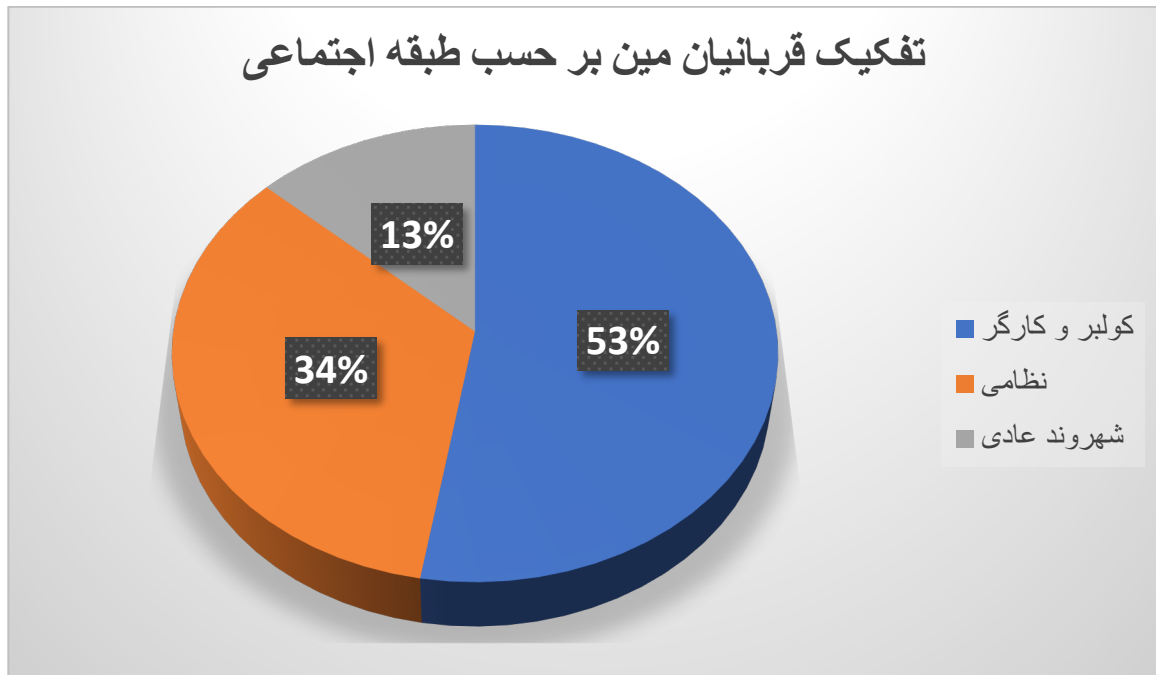
تفکیک قربانیان مین بر حسب طبقه اجتماعی

بیشترین قربانیان مین در کردستان طی سال گذشته از طبقه کارگر بوده‌اند که طی این مدت 20 کولبر، راننده، چوپان و کارگر قربانی شده‌اند.

کارگر: 20 مورد (6 کشته و 14 زخمی)

نظامی : 13 مورد (4 کشته و 9 زخمی)

شهروند عادی : 5 مورد (5 زخمی)

در حقوق بین الملل بشردوستانه و حقوق ناظر بر خلع سلاح مین‌های ضد نفر ذیل سلاح‌های ممنوعه تعریف شده است. در مقابل مین‌های زمینی جز ممنوعیت‌های مطلق بر شمرده نشده‌اند، محدودیت‌هایی برای به حداقل رساندن آثار آن پیش‌بینی شده عمدتاً مشمول حقوق عرفی در حقوق بین‌الملل می‌باشد. به عنوان مثال طبق قواعد عرفی طرفین مخاصمه بایستی نقشه میدان‌های مین را حفظ و یا در زمان ترك مخاصمه این میادین را جهت حمایت از غیر نظامیان پاکسازی نمایند.

کنوانسیون 1997 اتاوا در این مورد دولت‌ها را ملزم به خودداری از تولید، انباشت انتقال مین‌های ضد نفر کرده است که متأسفانه دولت جمهوری اسلامی ایران با وجود داشتن قربانیان زائدالوصف مین تا کنون به این کنوانسیون ملحق نشده است.

فراز فیروزی متخصص حقوق بین‌الملل بشردوستانه و مشاور حقوقی ههنگاو در خصوص نپیوستن دولت ایران به این کنوانسیون بین‌المللی اظهار می‌دارد:

" در خصوص دلایل عدم الحاق ایران به کنوانسیون اتاوا بایستی به اختلافات مرزی ایران و عراق توجه ویژه‌ای داشت که دولت ایران نیز همواره با توجیه حفاظت از مرزها از پذیرش تعهدات بین‌المللی در این خصوص استنکاف نموده است. موضوعی که کمتر محل توجه بوده، نامشخص بودن و عدم علامت گذاری مرز در مسافت‌های قابل توجهی از نواحی غربی ایران (مابین کردستان و حکومت اقلیم کردستان عراق) است. متعاقب انعقاد قرارداد صلح الجزایر و بغداد بین دو دولت ایران و عراق در 1975، مقرر شده بود که این میله گذاری زیر نظر کمیسیون مشترک مذاکرات مرزی انجام شود که تا امروز هیچ اقدامی در این خصوص صورت نگرفته است. بر این اساس دولت جمهوری اسلامی میادین مین واقع شده در این نواحی را جزئی از دکترین دفاعی خود قلمداد میکند و حاضر به پذیرش تعهدات بین‌المللی نسبت به پاکسازی این مناطق نمی‌باشد."

فیروزی همچنین در ادامه اظهار داشت:

آنچه که در سالیان اخیر نگرانی را نسبت به موضوع مین افزایش داده نه تنها عدم

اراده دولت ایران برای پاکسازی میادین مین، بلکه تولید مین‌های با کاربردهای مختلف زمینی و دریایی توسط دولت جمهوری اسلامی است. مثلا سپاه پاسداران در مناطقی از نوعی مین به نام‌های صاعقه و صیاد استفاده کرده که در روی زمین کاشته می‌شود و به محض انفجار بصورت خوشه‌ای عملکرده و صدها ترکش را بصورت کنترل نشده و حتی در سیر صعودی تا ارتفاع 500 متر طی میکند. که اساسا چنین تسلیحات انفجاری در زمره تسلیحات ممنوعه در حقوق بشردوستانه بشمار می‌آید. صنایع نظامی ایران همچنین وارد تولید مین‌های دریایی با آثار تخریبی بالا شده‌اند که علاوه بر مخاطرات نسبت به امنیت دریانوردی دربردارنده آثار زیان بار زیست محیطی هستند.

آمارهای مختلف رقم مین‌های کاشته‌شده در پنج استان غربی ایران شامل آذربایجان غربی (ارومیه)، کردستان (سنندج)، کرمانشاه (کرماشان)، ایلام و خوزستان را 16 تا بیش از 20 میلیون ذکر کرده‌اند که در مساحتی حدود چهار میلیون و دویست هزار هکتار، کاشته شده‌اند که بیشتر این مین‌ها در کردستان کاشته شده و به طور متوسط برای هر شهروند کرد دو مین وجود دارد.

علاوه بر مین‌های موجود (جنگ ایران و عراق) بر اساس تحقیقات ههنگاو مشخص شده که حکومت ایران طی چند سال گذشته به بهانه مقابله با احزاب کرد اپوزیسیون

مبادرت به کاشت مین های جدیدی در مرزها نموده است. شمار رو به افزایش قربانیان مین در استانهای کردستان و آذربایجان غربی از آثار این سیاست امنیتی است. مثلا در ارتفاعات شهرستانی مثل چالدران که داری مرز مشترك با عراق نیست، يك شهروند به دلیل انفجار مین زخمی شده است.

لیست کشته شدگان در اثر انفجار مین از آوریل 2020 تا آوریل 2021

ردیف	نام و نام خانوادگی	سن	اهل	محل کشته شدن	توضیحات	تاریخ
1	احمد اعلم		بانه	بانه	کشاورز	15/6/2020
2	سلیم تاراس		ملکشاهی	مهران	کارگر	17/7/2020
3	چراغ عبدی		ملکشاهی	مهران	کارگر	17/7/2020
4	هادی امیدی		ملکشاهی	مهران	کارگر	17/7/2020
5	هوشیار اردلان		سنندج	مریوان	نظامی	3/9/2020
6	احمد ممندی	33	سردشت	سردشت	چوپان	16/11/2020
7	عزیز رونما	42	اشنویه	اشنویه	چوپان	21/11/2020
8	نادر برادران	45	چرداول	مهران	نظامی	18/2/2021
9	علی رضا گل محمدی		نامعلوم	مهران	نظامی	18/2/2021
10	محمد حاج قاسمی		نامعلوم	مهران	نظامی	18/2/2021

لیست زخمی شدگان در اثر انفجار مین از آوریل 2020 تا آوریل 2021

ردیف	نام و نام خانوادگی	سن	اهل	محل زخمی شدن	توضیحات	تاریخ
1	يك سرباز		دهلران	دهلران	نظامی	26/4/2020
2	يك افسر		دهلران	دهلران	نظامی	26/4/2020
3	بهرروز باقری	30	ارومیه	مهران	نظامی	5/5/2020
4	محمد صالحی	46	بانه	بانه	شهروند	14/5/2020
5	حیدر علی یاری	30	سقز	بانه	کولبر	7/6/2020

9/6/2020	کشاورز	پیرانشهر	پیرانشهر		ستار اصغری	6
14/6/2020	کولبر	ارومیه	ارومیه		قابیل مرجانی راد	7
1/7/2020	ك.م. طبیعی	باینگان	کرمانشاه		پیمان معینیان	8
1/7/2020	ك.م. طبیعی	باینگان	کرمانشاه		فرشید سنجری	9
1/7/2020	ك.م. طبیعی	باینگان	پاوه		سوران محمودی	10
17/7/2020	کارگر	مهران	ملکشاهی		مهدی امیدی	11
3/8/2020	نظامی	سردشت	نامعلوم		محراب بذاقی	12
3/8/2020	نظامی	سردشت	نامعلوم		حمیدرضا پاکنهاد	13
3/9/2020	نظامی	مریوان	نامعلوم		یك عضو سپاه	14
3/9/2020	نظامی	مریوان	نامعلوم		یك عضو سپاه	15
8/10/2020	کارگر	مریوان	مریوان		خسرو حسنی	16
1/11/2020	کولبر	نوسود	پاوه		لقمان رحیمی	17
7/11/2020	کولبر	پیرانشهر	پیرانشهر	28	صابر خضری	18
7/11/2020	مین روب	سومار	ایلام		علی رضایی	19
7/11/2020	مین روب	سومار	کرمانشاه		جلال آبسالان	20
5/12/2020	کولبر	سروآباد	مریوان	28	عباس ابراهیمی	21
13/12/2020	چوپان	چالدران	چالدران		قادر دلایی میلان	22
31/1/2021	چوپان	سرپل ذهاب	سرپل ذهاب		سامان رضایی	23
21/2/2021	چوپان	قصر شیرین	قصر شیرین	19	یك چوپان	24
22/2/2021	شهروند	قصر شیرین	قصر شیرین	7	یك كودك	25
2/3/2021	کشاورز	پیرانشهر	پیرانشهر		جلال اظهري	26
2/3/2021	چوپان	قصر شیرین	قصر شیرین		یك چوپان	27
23/3/2021	كوچ نشین	سومار	سومار	40	یك زن	28

